

NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2025

REKENINGKUNDE V1 NASIENRIGLYN

PUNTE: 150

NASIENBEGINSELS:

1. Tensy anders getoon in die nasienriglyn, sal strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing wees indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenaliserings toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Tensy anders getoon, ken volpunte toe vir 'n korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat getoon is.
4. Indien 'n vooraansuiweringssyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). **Let wel:** As syfers aangedui in nasienriglyn vir komponente of bewerkings, dra hierdie nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of - teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar dit getoon word, ken deelpte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Indien kandidate meer as die verlangde aantal antwoorde verskaf, ondersoek alle antwoorde tot voordeel van die kandidaat. Strafpunte kan toegeken word vir vreemde items indien kandidate volpunte vir 'n vraag gekry het (maks. -2 per vraag).
8. Waar strafpunte toegeken word, kan die finale punte vir daardie afdeling van 'n vraag nie as 'n negatiewe totaal getoon word nie.
9. Waar metodepunte vir bewerking toegeken word, moet die nasiener eers die redelikheid van die antwoord ondersoek voordat die punt toegeken word.
10. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. **Let wel:** Kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷, soos kandidaat se berekening (indien geldig) wees, of soos per nasienriglyn.
11. Bewerkings: Moenie punte vir bewerkings toeken waar die teller & noemer omgeruil is nie. Dit is ook van toepassing op verhoudings.
12. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat in geheel of gedeeltelik foutief is nie. Dui aan met 'n ☒.
13. Wees bedag daarop dat sommige kandidate geldige alternatiewe buite hierdie nasienriglyne kan gee. Let ook daarop dat een kommentaar meer as een korrekte aspek kan toon.
14. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 8 bladsye.

VRAAG 1

1.1 BEGRIPPE

1.1.1	AARP Beginsels ✓
1.1.2	Waardevermindering ✓
1.1.3	Skrootwaarde/ reswaarde /rommelwaarde ✓
1.1.4	Paring ✓

4

1.2.1

Bereken die wins of verlies met die verkoop van die voertuig.	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$126\ 000 \times 20\% \times 8/12 = 16\ 800$ ✓ ☒ DW = $126\ 000 - 16\ 800 = 109\ 200$ W/V = $98\ 000$ ✓ – $109\ 200$ ☒	$(11\ 200)$ ☒ Een deel korrek Hoef nie tussen hakies te wees nie

5

1.2.2

Bereken totale waardevermindering op voertuie vir die jaar geëindig 30 Junie 2025.	
BEWERKINGS	ANTWOORD
Verkoop = $16\ 800$ ☒ sien 1.2.1 Oud = $(580\ 000 - 210\ 000 - 126\ 000) \times 20\% = 48\ 800$ ✓ ☒ OF $(580\ 000 - 220\ 000) - (210\ 000 - 94\ 000) \times 20\%$ Nuut = $180\ 000 \times 20\% \times 4/12$ ✓ = $12\ 000$ ☒	$77\ 600$ ☒ een deel korrek

6

1.3 Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 30 Junie 2025.

Verkope (8 230 200 – 2 200 ✓)	8 228 000 ☒
Koste van verkope (8 230 200 ☒ x 100/220 ✓)	3 741 000 ☒
Bruto wins <small>bewerking</small>	4 487 000 ☒
Ander bedryfsinkomste	88 855 ☒
Oninbare skulde verhaal	5 100
Huur inkomste (98 800✓ – 16 200✓✓)	82 600 ☒
#Voorsiening vir oninbare skulde-aans. (9 296 – 8 141)	1 155 ☒
Bruto bedryfsinkomste <small>bewerking</small>	4 575 855 ☒
Bedryfsuitgawes <small>ignoreer hakkies</small>	(1 014 135) ☒
Salarisse en lone 512 500 + 20 000 ✓✓ + 2 200 ✓)	534 700 ☒
Diverse uitgawes	174 500
Water en elektrisiteit (16 500 + 405)	16 905 ☒
Oninbare skulde (7 100 + 3 080)	10 180 ☒
Versekering (89 600 – 23 100 ✓✓)	66 500 ☒
Herstelwerk (11 600 + 3 800 ✓)	15 400 ☒
Verbruiksgoedere	13 250 ☒
\$Verlies met verkoop van bate <small>sien 1.2.1</small>	11 200 ☒
Waardevermindering (77 600 ☒ + 89 400 ✓) <small>sien 1.2.2 Moet 89 400 bytel</small>	167 000 ☒
Handelsvoorraadtekort (264 000 – 259 500)	4 500 ☒
Bedryfswins <small>bewerking</small>	3 561 720 ☒
Rente inkomste (4 000 + 8 750 ✓)	12 750 ☒
Wins voor rente-uitgawe	3 574 470 ☒
Rente-uitgawe <small>balanseerende syfer</small>	(170 000) ☒
Netto wins vir die jaar	3 404 470

40

een deel korrek #mag as uitgawe getoon word. Kontroleer bewerkings van leerder
 \$ kan as n inkomste getoon word, kontroleer bewerkings in 1.2.1

55

VRAAG 2

OSLO HANDELAARS

2.1 HANDELS- EN ANDER ONTVANGBARE NOTA

Handelsdebiteure (226 000 + 3 800 ✓ + 2 800 ✓)	232 600	☒
Voorsiening vir slegte skulde	(7 000)	✓
Netto handelsdebiteure	225 600	
Opgelope inkomste (versekeringseis) (18 000 x 80%)	14 400	✓ ☒
	240 000	☒

7

2.2 PRIVAATREKENING-NOTA OP 28 FEBRUARIE 2025.

OSLO HANDELAARS	Osna	Long
Salarisse van vennote	360 000	373 500 ✓✓
Bonus	30 000 ✓	34 500 ✓
Rente op kapitaal	45 000 ✓✓	60 000
Primêre verdeling	435 000 ☒	468 000 ☒
Sekondêre verdeling	77 220 ✓✓	85 800
Netto wins volgens SVOI	512 220 ☒	553 800 ☒
Ottrekkings	(159 200)	(96 200) ✓✓
Behoue inkomste	353 020 ☒	457 600 ☒
Saldo aan die begin van die jaar	34 800	(28 900)
Saldo aan die einde van die jaar	387 820 ☒	428 700 ☒

18

 bewerking

2.3 Staat van Finansiële Posisie op 28 Februarie 2025

	R	
Bates		
Nie-bedryfsbates		
Vaste bates (1 864 500 - 7 600 ✓ - 1 400 ✓)	1 855 500	☒
Finansiële bates: Vaste deposito		
Bedryfsbates	665 200	☒
Voorrade (296 400 + 1 200 ✓ - 1 8 000 ✓)	279 600	☒
Handels- en ander ontvangbares sien 2.1	240 000	☒
Kontant en kontantekwivalente (140 000 ✓ + 5 600 ✓)	145 600	☒
Totale bates		
Ekwiteit en Laste		
Eienaarsbelang	1 766 520	☒
Kapitaal	950 000	✓
Privaatrekeninge (387 820 + 428 700) sien 2.2	816 520	☒
Nie-bedryfslaste	614 200	
Lening (808 600- 230 400 ✓+ 96 000 ✓- 60 000 ✓)	614 200	☒
Bedryfslaste (665 200 sien bedryfsbates ÷ 2.5)	266 080	☒
Handels en ander betaalbares (119 800 + 3 800 ✓ + 6 900 ✓ + 7 750 ✓)	138 250	☒
Oortrokke bankrekening	67 830	☒
Korttermyn gedeelte van lening	60 000	✓
Total ekwiteit en laste		

25

VRAAG 3

3.1 BEGRIPPE

3.1.1	Opbrengs op ekwiteit ✓
3.1.2	Bedryfsdoeltreffendheid ✓
3.1.3	Hefboomfinansiering ✓
3.1.4	Solvabiliteit ✓

4

3.2 Bereken die volgende finansiële aanwysers vir die jaar geëindig 31 Desember 2025. Toon alle berekeninge.

3.2.1 Bedryfsuitgawes op verkope	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{334\ 400 \checkmark \times 100}{1\ 760\ 000 \checkmark}$	19% ☒ een deel korrek

3

3.2.2 Vuurproefverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$236\ 000 \checkmark + 165\ 600 \checkmark : 596\ 000 \checkmark$	0,67 : 1 / 0,7:1 ☒ een deel korrek, moet x:1 wees

4

3.2.3 Voorraadomsetsnelheid	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{1\ 760\ 000 - 660\ 000}{\frac{1\ 100\ 000 \checkmark \checkmark}{\frac{1}{2} \checkmark (304\ 000 + 256\ 000) \checkmark}}$	3,9 times ☒ een deel korrek

5

3.3.1 Lewer kommentaar oor of die besluit wat deur die vennote geneem is rakende die winsopslag % wat behaal is, die besigheid bevoordeel het of nie. Haal syfers aan.

Een geldige punt met betrekking tot verkope met syfers ✓✓

Dit het die besigheid bevoordeel omdat verkope van 1 410 000 tot 1 760 000/ met 350 000/ met 24,8% gestyg het.

2

3.3.2

Lewer kommentaar oor die voorraadhoudingstydperk van die besigheid en die gemiddelde debiteure-invorderingstydperk.

Syfers en tendense ✓ ✓

- Die voorraadhoudingstydperk het van 68 dae tot 94 dae toegeneem.
- Gemiddelde debiteure se invorderingstydperk het van 32 dae tot 45 dae toegeneem.

Stel maniere voor waarop hierdie in die toekoms verbeter kan word.

Punt 1	Enige geldige punt met betrekking tot die voorraadhoudingstydperk ✓✓
	Adverteer voorraad / Verkoopspromosies / Verlaag verkoopprijs om verkope te verhoog / Koop hierdie produkte volgens bestellings.
Punt 2	Enige geldige punt met betrekking tot debiteure se invorderingstydperk ✓✓
	Stuur herinnerings aan debiteure / hef rente vir laat betalings / bied afslag vir vroeë betalings / Stop verkope op rekening aan debiteure totdat hulle uitstaande bedrae het.

6

3.3.3

Vennoot Asmal is van mening dat dit voordelig vir die besigheid was om die lening gedurende die jaar te betaal.**Lewer kommentaar oor hoe hierdie besluit die risiko van die besigheid beïnvloed het. Haal EEN finansiële aanwyser aan.**

Finansiële aanwyser ✓ syfers en tendens ✓ effek op risiko ✓

Skuld-ekwiteitsverhouding het van 0,7:1 tot 0,6:1 gedaal. Steeds op hoë risiko.

3

Behalwe vir die afbetaling van die lening, watter ander moontlikhede kan vennote ondersoek wat 'n positiewe impak op die risiko van die besigheid sal hê? Noem TWEE punte.

Enige twee geldige punte ✓✓ ✓✓

- Verhoog hul kapitaalbydraes
- Neem 'n nuwe vennoot/vennote aan

4

3.3.4

Behoort vennoot Yamiz tevrede te wees met die opbrengste wat hy uit die vennootskap kry? Lewer kommentaar en haal een finansiële aanwyser aan.

Kommentaar oor opbrengs verdien deur Yamiz ✓✓ Vergelyking met rente op alternatiewe belegging ✓✓

Opbrengs verdien deur Yamiz het toegeneem van 20,4% tot 25%.
Opbrengs verdien deur Yamiz (25%) is bo rente op vaste deposito van 12,5%, wat aandui dat belegging in die besigheid beter is.

4

VRAAG 4

4.1

Verduidelik wat met die term 'besigheidsetiek' bedoel word?

Enige geldige punt ✓✓

Besigheidsetiek is stelle reëls en gedrag wat 'n onderskeid bied tussen regte en verkeerde gedrag in die sake-omgewing.

2

4.2

Watter AARP-beginsel het Roman oortree toe hy 'n skootrekenaar van die besigheid geneem het, maar hierdie transaksie nie aangeteken het nie? Verduidelik hierdie beginsel kortliks om jou ANTWOORD te staaf.

Identifisering van korrekte AARP-beginsel ✓

Verduideliking met betrekking tot die korrekte beginsel wat geïdentifiseer is ✓

Besigheidsentiteitsreël:

Sake-aangeleenthede moet apart van die finansiële sake van die eienaars gehou of aangeteken word. / Wanneer goedere of kontant deur die eenaar vir persoonlike gebruik geneem word, moet dit as onttrekkings in die boeke van die besigheid aangeteken word.

2

4.3

Verduidelik watter bekommernisse Jose moet hê wanneer hy van sy vernoot se optrede uitvind. Noem DRIE punte.

Ope vraag:

Enige DRIE geldige punte ✓✓ ✓✓ ✓✓

Deelpunte vir onduidelike / onvolledige antwoorde

- Roman het oneties opgetree vir sy persoonlike gewin / belangebotsing en behoort dissiplinêre maatreëls in die gesig te staan.
- Roman het finansiële verlies aan die besigheid veroorsaak vir sy selfsugtige gewin / Hy behoort die geld wat hom onwettig bevoordeel het ten koste van die besigheid terug te betaal.
- Hy het nie die besigheid se gedragskode en etiek gevolg nie / Strafregtelike aanklagte behoort teen hom aanhangig gemaak te word.

6

10

TOTAAL: 150